

Vragen fracties en antwoorden college Voorbespreking 9 juni 2021

Agendapunt 1.4 Gescheiden inzameling en duurzame verwerking van luiers en incontinentiemateriaal vanaf 2022

Indiener: Gerdjan Keller, Gemeentebelangen Buren

1. Noodzakelijkheid ondergrondse brengvoorziening: in het raadsvoorstel staat onder Hoofdpijnen punt 1. – dat het voor het inzamelen van incontinentiemateriaal noodzakelijk is om ondergrondse containers te plaatsen. Kunt u mij duidelijk maken wat de noodzakelijkheid hieraan is mede ook omdat in het pluspakket ook gesproken wordt over het ophalen van incontinentiemateriaal i.p.v. brengen naar de ondergrondse container.

Voor het inzamelen van luier- én incontinentiemateriaal is het gebruik van (semi)ondergrondse containers noodzakelijk. Alleen inzamelen van incontinentiemateriaal heeft vanwege de lage milieuwinst geen voordelen.

2. Afwegingskader college: onder Hoofdpijnen punt 1 lees ik dat het college voorstelt om te kiezen voor gescheiden inzameling door het plaatsen van centrale brengvoorziening. Deze keuze is op basis van -1) uitgebreid vooronderzoek, 2) lessen uit de pilot projecten in Rivierenland en 3) de enquête die door 207 mensen (minder dan 1 % van totale inwonersaantal) is uitgevoerd.

Kunt u mij aangeven waarom het college alleen de centrale brengvoorziening voorstelt terwijl het bestuur van de AVRI op basis van uitgebreid vooronderzoek, pilot projecten en lessens learned voorlegt om de keuze te maken uit twee verschillende inzamelsystemen (breng of haal) of een combinatie hiervan.

De kosten voor de combinatie van inzamelingen zijn een stuk hoger dan wanneer voor een enkel systeem wordt gekozen. In Buren zijn de kosten voor de combinatie circa €10,22 per huishouden per jaar, terwijl de kosten voor het brengsysteem circa €6,48 zijn. Hiernaast blijkt uit pilots dat huis-aan-huisinzameling relatief duur is, omdat dan een aparte route moet worden gereden. Door de spreiding van de deelnemers en het feit dat uit pilots blijkt dat deze minicontainers meestal niet vol zitten, is de inzameling ook nog eens inefficiënt. Ook blijkt dat een container voor incontinentie aan huis mogelijk gene brengt, wat leidt tot een lagere deelname. Indien voor een combinatie van de systemen wordt gekozen is de milieuwinst wat hoger. De duurzame verwerking bij het brengsysteem levert gemiddeld 180 ton per jaar op, de verwerking bij de huis-aan-huisinzameling 15 ton per jaar en de verwerking bij de combinatie 195 ton per jaar. Met behulp van deze uitkomsten stelt het college daarom het systeem brengvoorziening voor.

3. Kernen: Waarom is het college gekomen tot de keuze om maar in 11 (middel) grote kernen een centrale brengvoorziening (container) te plaatsen en niet voor 15 containers in alle kernen. Verder graag verduidelijking over de toebedeling van een container aan Erichem 380 inw. (wel) en Ommeren 405 inw. (niet) en de reden waarom de kern Ravenswaaij überhaupt niet is benoemd. Concreet - welke criteria liggen aan de keuzes ten grondslag.

Bij het bepalen van het aantal containers is gekeken naar het aantal inwoners per met luier- of incontinentiemateriaal en de geografische ligging. In de grotere kernen komt in ieder geval één container. In de kleinere kernen hangt dit af van de ligging ten opzichte van de grotere kernen. Bij het locatieonderzoek is rekening gehouden met verspreiding van containers over de kernen en plaatsen van containers op centrale plekken waar bewoners van het buitengebied geregeld komen voor boodschappen en/of hun kinderen. Bij de bepaling van de hoeveelheid containers is hiernaast ook gekeken naar het geschatte gebruik en de kosten.

4. Financiering: Staat het cafetaria model – pluspakket wat door het bestuur van de AVRI wordt aangeboden ook toe om wel voor een inzamelsysteem te kiezen maar de financiering hiervan niet in de afvalstofheffing per huishouden op te nemen maar alleen de gebruiker te laten betalen.

Door middel van de invoering van een variabel tarief is het mogelijk om inwoners met incontinentie- en luiermateriaal €0,50 per inworp te laten betalen. Dit dekt echter nog niet alle kosten, waardoor de algemene afvalstoffenheffing verhoogd wordt met €5,03. Het is niet mogelijk om deze inwoners meer dan €0,50 te laten betalen per inworp, omdat het verschil met de kosten voor inworp van restafval dan te klein is en daardoor aannemelijk is dat inwoners hun incontinentie- en luiermateriaal bij het restafval gooien.

5. Nascheiden: de laatste tijd steeds vaker gesproken over afval achteraf scheiden via nascheiding. Nu de markt steeds verder ontwikkelt en Hightech machines zoveel mogelijk herbruikbare afvaldelen uit het restafval kunnen halen stappen diverse gemeente over van bronscheiden naar nascheiden van afval. Heeft het college bij het doen van dit voorstel en daarmee samenhangende investering en afschrijftermijnen van 12 jaren van de ondergrondse containers rekening gehouden met een tussentijdse switch van bronscheiding naar nascheiding en de financiële risico's die hier aan verbonden zijn.

Avri heeft gekozen voor bronscheiding en daarop recent geïnvesteerd, omdat nascheiding alleen gunstig is als bronscheiding weinig schone grondstoffen oplevert. Dat is in Rivierenland niet het geval. Het is zelfs gebleken dat de meerderheid van de inwoners van Rivierenland het afval- en grondstoffen scheiden erg goed doet. De hoeveelheid restafval is de afgelopen jaren dan ook fors verminderd: van 126 kilo per jaar per inwoner in 2018 naar 77 kilo eind 2019. Hiermee halen de Avri-gemeenten de afgesproken landelijke en regionale doelstellingen voor 2020. Hiernaast is nascheiding niet mogelijk met papier, glas, textiel en gft-afval.